

Vážení občania,

po letnom dovolenkovom a prázdninovom období prichádzajú chladné rána a sychravé jesenné obdobie. Toto leto bolo charakteristické veľkými teplotnými výkyvmi počasia. Preto aj úroda bude veľmi slabá, hlavne pre vinohradníkov, kde sa počíta s úrodnosťou o 50% nižšou ako vlani. V minulom čísle Hornoorešana som Vás informoval o veľmi zlej finančnej situácii obce ako i o ohrození realizácie investičných akcií. Cez všetky uvedené finančné problémy sa nám podarilo zrealizovať bezbarierový vstup do kultúrneho domu ako i úpravu terasy. Najväčšia akcia (splašková kanalizácia), ktorej výstavba prebiehala od roku 2008 sa konečne v týchto dňoch ukončila a ľudia sa môžu priebežne napájať na verejnú kanalizáciu. Verím, občania, že pochopíte naliehavosť tejto akcie a budete sa pripájať na verejnú kanalizáciu, čím ukončíme vypúšťanie splaškov do priekop, potokov, záhrad atď. Čím viac nehnuteľností sa napojí na verejnú kanalizáciu, tým viac budeme chrániť životné prostredie a spodné vody. Po všetkých tlakových a kamerových skúškach a spustení kanalizačnej siete sme sa s dodávateľom TCHAS Ostrava dohodli na rekonštrukcii miestnych komunikácií. Celkovo bol položený nový asfaltový koberec vo výmere 5000 m² miestnych komunikácií v celkovej výške 78 000,- €. Samozrejme bolo treba urobiť úpravu vstupov k rodinným domom, kde väčšina občanov uvedené pochopila, za čo im patrí moja vďaka. Našli sa aj takí, ktorí kritizovali rekonštrukciu miestnych komunikácií, hlavne na Novej domovine, kde 4 metrová šírka cesty sa im zdá príúzkou. Chcem ich upozorniť, že v časti kde nie je asfaltová cesta vedie kanalizačné potrubie a zasypy budú určite klesať. Do budúcnosti nás čakajú ďalšie úpravy miestnych komunikácií (Horné záhumnie a uličky) v celkovej dĺžke cca 1,5 km.

V súčasnosti prebieha realizácia rekonštrukcie ZŠ s MŠ, kde budova telocvične z exteriéru dýcha novotou a verím, že do konca októbra bude zrealizovaná rekonštrukcia budovy ZŠ. Začiatkom októbra začneme rekonštruovať Dom smútku. Tento rok by sme chceli urobiť prekrytie budovy, aby sme zamedzili zatekaniu a znehodnocovaniu obecného majetku. Taktiež v tomto čase začíname rekonštrukciu verejného osvetlenia. Touto akciou obec ušetrí 30% celkových nákladov na verejné osvetlenie. Na augustovom zasadnutí OZ schválilo Územný plán obce Horné Orešany. Tento záväzný dokument bude dlhodobou slúžiť pre rozvoj obce. O ďalších

prípravovaných projektoch Vás nebudem informovať, nakoľko sa blíži volebné obdobie, kde si občania zvolia starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva, ktorí Vám určite predložia vo svojom volebnom programe, čo chcú urobiť pre obec a občanov.

Bc. Ján Kormúth, starosta obce

Rozhovor s Annou Halenárovou, bývalým pedagogom na ZŠ s MŠ

Ako si spomínate na roky svojho pôsobenia v ZŠ v Horných Orešanoch?

Na tunajšej ZŠ som pracovala od roku 1975 do roku 1993. Nastúpila som ako vychovávateľka do školskej družiny, keď sa otváralo nové oddelenie pre veľký počet detí. V tom čase takmer všetky deti navštevovali ŠD, každá trieda prvého stupňa mala teda svoje oddelenie. S jednou triedou, s deťmi rovnakého veku, sa veľmi dobre pracovalo spolu s triednou pani učiteľkou.

Čo z vašej práce sa vám najhlbšie vrylo do pamäti a do srdca?

Milovala som deti, okolitú krásnu prírodu, hudbu, spev, tanec, tak sa mi práca v ŠD rýchlo stala koníčkom. Založila som spevácky krúžok, krúžok nefolklórneho tanca, nacvičovali sme s deťmi divadelné hry, poznávali prírodu. Pustili sme sa aj do poznávania a pestovania liečivých rastlín na školskom pozemku, čo malo okrem výchovného aj finančný efekt peniaze pre školu za predaj sušených liečiviek. Všetko sme mohli robiť len preto, že nás vedenie školy a rodičia detí podporovali a pomáhali nám.

Ktoré pedagogické osobnosti sa podľa vás najviac pričínili o rozkvet našej školy?

Myslím, že veľké zásluhy majú riaditelia ako J. Malacký, Š. Miček a ostatní pedagógovia, ktorí v škole pôsobili od jej vzniku až do odchodu do dôchodku (Mičekovci, Čuboňovci, p. Kučerová, p. Kosáková, p. Brestovanská, p. Belavá a iní). Keby som mala hodnotiť obdobie môjho pôsobenia na ZŠ, najviac sa o rozkvet školy zaslúžil vtedajší riaditeľ pán Ján Slanicay.

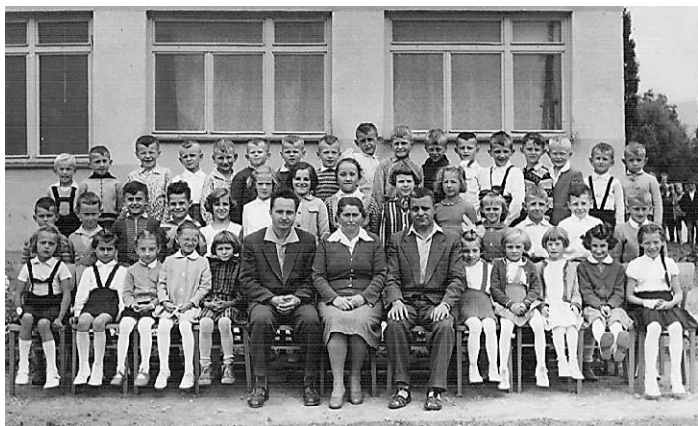
V čom je dnes základná škola iná v porovnaní s minulosťou?

Najväčšie zmeny sú asi v materiálnej oblasti. Nám napríklad veľmi chýbala telocvičňa. Keďže deti v ŠD potrebujú veľa pohybu a aktívny odpočinok od školskej práce, za pekného počasia sme využívali ihrisko. Horšie to však bolo v prípade nepriaznivého počasia, keď sme si museli vystačiť s triedou a so školskou chodbou. Teraz majú žiaci i učitelia rôzne technické a materiálne vymoženosti okrem telocvične a novej jedálne majú počítače, internet, moderné učebne a učebné pomôcky... Podstata výchovno-vzdelávacej práce však zostáva rovnaká v každom čase.

Čo by ste popriali škole do ďalších rokov?

Veľa dobrých pedagógov, šikovných detí, chápujúcich rodičov a všetkým dobré zdravie a chuť pracovať.

Škola v Horných Orešanoch, jubilantka, pamätníčka ...

Ako všetky oblasti ľudského diania, aj škola v Horných Orešanoch, prešla dlhým vývojom. Má za sebou vyše 400 ročnú tradíciu. Za doteraz najstarší písomný záznam o existencii miestnej školy je z roku 1598, kedy škola stála v blízkosti kostola a fary.

Koncom päťdesiatych rokov sa do popredia čoraz naliehavejšie dostáva výstavba novej školskej budovy. Vyučovalo sa v nevyhovujúcich podmienkach, na troch rozličných miestach, bez riaditeľne, zborovne a kabinetov. S výstavbou novej školy sa začalo 5. augusta 1959 a 1. augusta 1960 bola škola kolaudovaná. Prví žiaci nastúpili do novej budovy 1. septembra 1960. V tomto školskom roku mala nová škola 16 tried, cca 400 žiakov. Po prvýkrát sa dostávali v tomto roku učebnice a učebné pomôcky zdarma. V obci už existovala materská škola so školskou stravovňou, miestna knižnica, kino a často sa tu hrávali ochotnícke divadelné predstavenia. Riaditeľom v novej budove Základnej deväťročnej školy v Horných Orešanoch sa stal p. Jozef Malacký a jeho zástupcom p. Štefan Orolín. Spoločne vo funkcii zotrvali až do 1. júla 1965, kedy pán riaditeľ Jozef Malacký odišiel pracovať, ako redaktor, do Učiteľských novín. Novým riaditeľom sa stal p. Ondrej Králik, ktorý prišiel zo ZDŠ Vrbové a jeho novým zástupcom p. Jozef Hlavna. V školskom roku 1966/67 odišiel zo školy zástupca riaditeľa p. Jozef Hlavna a na jeho miesto v školskom roku 1967/68 bol vymenovaný p. Silvester Greguš. V školskom roku 1968/69 nastúpil na miesto zástupcu riaditeľa p. Štefan Miček. Pán Štefan Králik vykonával funkciu riaditeľa školy od 1. júla 1965 a v priebehu školského roka 1971/72 odišiel späť do ZDŠ Vrbové. Jeho funkciou bol poverený p. Štefan Miček. V novom školskom roku 1972/73 prichádza nový riaditeľ školy p. Gejza Arnold a p. Štefan Miček sa vracia na pozíciu jeho zástupcu na nasledujúce dva roky, pretože v školskom roku 1974/75 odchádza do dôchodku. Na jeho miesto bol ustanovený p. Ján Piaček z Trnave. V školskom roku 1981/82 nastúpila koncepcia prestavby, nezriadil sa 9. ročník a ZDŠ sa zmenila na ZŠ. V tomto školskom roku skončil vo funkcii riaditeľa školy p. Gejza Arnold, ktorý tu pôsobil od začiatku školského roka 1972/73. Školský rok 1982/83 začal novým riaditeľom Mgr. Jánom Slanicayom. Zmena vo vedení nastala až v školskom roku 1984/85. So školou sa rozlúčil zástupca riaditeľa Mgr. Ján Piaček a jeho miesto zaujala Mgr. Hyacinta Volnerová. V apríli 1990 sa začalo s výstavbou telocvične v areáli školy. K 30. 6. 1990 bola zrušená Pionierska organizácia.

Od 1. januára 1991 bola zriadená Školská správa v Trnave, ktorá nahradila Odbor školstva pri ONV Trnava. Na všetkých ZŠ boli vytvorené rady škôl. Rada školy pri ZŠ v Horných Orešanoch ustanovila do funkcie riaditeľky školy PaedDr. Gizelu Fodorovú a jej zástupkyňou sa stala Mgr. Anna Blážová, ktorá na vlastnú žiadosť v šk. roku 1995/96 z funkcie zástupkyne odstúpila. Nahradila ju RNDr. Jana Gregušová. Vo funkcii však nepôsobila dlho, pretože jej zdravotný stav si vyžiadal dlhodobú PN. Funkciu zástupkyne prevzala Mgr. Hyacinta Volnerová. V roku 1997 bola odovzdaná do prevádzky budova telocvične základnej školy so šatňami,

sprchami a kabinetmi, ktorú využívajú nielen žiaci, ale aj široká verejnosť.

Dňa 1. januára 2000 Okresný úrad v Trnave zriaďovacou listinou pretransformoval ZŠ v Horných Orešanoch na rozpočtovú organizáciu s právnou subjektivitou, čo znamená, že na školu prešla celá personálna a ekonomická agenda z Okresného úradu v Trnave a zriadil sa v škole nový ekonomický útvar. Ekonomikou školy sa stala p. Anna Rábarová. Okresný úrad v Trnave pretransformoval materskú školu rozhodnutím zo dňa 1. apríla 2002 na školské zariadenie bez právnej subjektivity s účinnosťou od 1. júla 2002. Vzniká nový právny subjekt, Základná škola s materskou školou Horné Orešany, pod zriaďovateľskou pôsobnosťou Obce Horné Orešany. Riaditeľom ZŠ od 1. júla 1999 bol RNDr. Jaroslav Marec a jeho zástupkyňou bola do konca kalendárneho roka Mgr. Hyacinta Volnerová. Od 1.1. 2000 do 14.1. 2001 vykonávala funkciu zástupkyne riaditeľa Mgr. Tatiana Oravcová. Školský rok 2000/01 sa začal 4. septembra so zmenou na poste zástupkyne riaditeľa školy, kedy nastúpila do tejto funkcie Mgr. Anna Orišková. V školskom roku 2001/02, na žiadosť rodičov, bola zriadená v ZŠ trieda pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pre deti s mentálnym postihnutím a zriadená funkcia špeciálneho pedagóga, ktorý vyučoval v tejto triede. Od 1. júla 2002 vzniká nový právny subjekt pod zriaďovateľskou pôsobnosťou obce Základná škola s materskou školou Horné Orešany pod vedením štatutára, riaditeľa ZŠ. Od tohto okamihu má riaditeľ školy dvoch zástupcov, zástupca pre ZŠ a zástupca pre MŠ. Zástupkyňou pre MŠ sa stala Irena Svitoková. V školskom roku 2002/03 požiadal riaditeľ školy RNDr. Jaroslav Marec zriaďovateľa o uvoľnenie z funkcie k 30. 6. 2003 na vlastnú žiadosť a zároveň odchod zo školy. S ním odišla aj zástupkyňa riaditeľa školy Mgr. Anna Orišková. Obec Horné Orešany vypísala v jarných mesiacoch výberové konanie na miesto riaditeľa ZŠ s MŠ. Rada školy vo výberovom konaní odporučila zriaďovateľovi na vymenovanie do funkcie riaditeľky školy Mgr. Evu Piknovú, v tom čase učiteľku ZŠ v Smoleniciach. Mgr. Eva Piknová nastúpila do funkcie riaditeľky ZŠ s MŠ v Horných Orešanoch 1. júla 2003. Jej zástupkyňou pre školský rok 2003/04 bola Mgr. Zuzana Horváthová. V nasledujúcom školskom roku sa stala zástupkyňou riaditeľky školy Mgr. Ludmila Kovačovičová, ktorá sa presťahovala do nášho regiónu z Michaloviec, kde pôsobila vo funkcii riaditeľky ZŠ. V školskom roku 2005/2006 bola na školu prijatá asistentka učiteľa do špeciálnej triedy. Dňa 18. apríla 2006 bol položený základný kameň novej, dlhoočakávanej, ba priam vyťaženej, materskej školy. Výstavba pokračovala neuveriteľným tempom, o čom svedčí aj októbová kolaudácia a následné sťahovanie sa materskej školy a školskej jedálne do nových priestorov. Odvtedy sa vedenie školy nezmenilo a v novovzniknutých priestoroch pracuje dodnes.

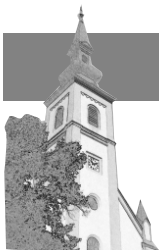
Zriaďovateľ školy Obec Horné Orešany spolu so ZŠ vypracovali projekt modernizácie školy a získali nemalé finančné prostriedky na rekonštrukciu budovy školy a telocvične a na zariadenie vnútorných priestorov školy. V tomto jubilujúcom roku sa škola odeje do nového šatu a žiaci vymenia takmer 50-ročné lavice a stoličky za nové, výškovo nastaviteľné. V týchto dňoch prebiehajú dokončovacie práce na rekonštrukcii budovy školy. Je už len otázkou času, kedy sa odstráni lešenie a ukáže sa vynovená škola v plnej kráse.

My, užívatelia týchto priestorov, sa tešíme, že spoločným úsilím všetkých zainteresovaných, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri rekonštrukcii, sa podarilo vynoviť a skultúrniť starú budovu školy spolu s telocvičňou. Pevne veríme, že náklady na prevádzku školy budú nižšie a pridelené finančné prostriedky budeme môcť využívať na zakúpenie učebných pomôcok pre vyučovací proces.

Čo popriať našej škole do budúcnosti? Veľa usilovných žiakov, dobrých učiteľov, príjemné pracovné prostredie, korektné medziludské vzťahy, ústretovosť zo strany rodičov, kvalitnú spoluprácu školy so zriaďovateľom, obecným zastupiteľstvom, so spoločenskými organizáciami v obci a širokou verejnosťou. Záleží len od nás všetkých, ktorí sa staráme o výchovu a vzdelanie našich detí, či budú radi spomínať na roky prežité v škole, či si odnesú čo najviac vedomostí, a či sa budú vedieť plnohodnotne začleniť do spoločenského života.

Mgr. Eva Piknová

Zo života farnosti

V dňoch 18. 8. až 21. 8. 2010 sa na starej fare konal tradičný tábor pre deti našej farnosti. Prihlásilo sa 18 detí, o ktorých sa staralo 8 animátorov. Mottom detského tábora bol výrok zo Svätého písma z evanjelia podľa Matúša z kapitoly 18, verš 10:

Môj anjel ustavične hľadá ľudí na tvár Otca. Deti boli rozdelené do troch tímov. Každá skupina bola farebne odlišená a dostala špeciálne tričko zhotovené pre túto príležitosť a členku, potom si vymyslela svoj vlastný názov, erb či maskota a bojový pokrik. Deti súťažili a snažili sa dosiahnuť čo najlepšie výsledky v rozličných športových a umeleckých súťažiach, či už na lúke pod priehradou alebo v areáli starej fary. V budove starej fary sa konali dielne ako maľovanie na kameň, potom vedomostné kvízy a hrala sa pantomíma remesiel. Za dosiahnuté výsledky dostávali bodovanie v podobe anjelov čistoty, šikovnosti, odvahy, trpezlivosti, umenia atď. Jeden táborový deň bol určený na hľadanie pokladu. Ten deti hľadali a našli v ruinách kláštora Katarínka pri Dechticiach. Večerný program začínal sv. omšou a bol spestrený opekačkou, pri ktorej si odvážne deti mohli zatancovať Jánošíkov tanec a polnočným behom k priehrade. Sme vďační Pánu Bohu za pekné počasie cez tábor a všetkým dobrodincom, ktorí nám pomohli upratať starú faru pred táborom a doniesli nám koláčiky, ovocie a zeleninu. Ďakujeme animátorom za ochotu nezištné sa venovať našim deťom, pánovi starostovi, že nám pomohol upraviť lúku na súťaže a Zuzke Janičkovej, ktorá nám počas tábora so svojim tímom pripravovala obedy a večere.

ThLic. Peter Šimko, miestny farár

Komisia kultúry

Vážení čitatelia Hornoorešana, prešiel čas prázdnin a leta a znovu nastal školský rok a už len v kútiku duše spomíname na tohtoročné prežité leto plné zážitkov.

Preto si poďme trochu zaspomínať aké akcie boli poriadané počas minulých troch mesiacov. Tradičný Vodník, ktorý sa koná už siedmy rok bol i v tomto roku výnimočným. Plno hier a zábavy, ktoré čakali na naše ratolesti a hlavne vecných odmien bolo neúrekom. Deťúrence súťažili, behali, skákali, ale samozrejme i tancovali ako každý rok pri našom DJ Dodovi, ktorý sa nám postaral o hudobnú produkciu nielen na priehrade, ale i v KD kde sme pokračovali takzvanou detskou diskotékou. Deti boli nadšené samotnými súťažami, ktoré museli zdolať, ale i vecnými cenami, ktoré dostali ako odmenu. Najväčším sponzorom tejto akcie bol ako každoročne obecný úrad v Horných Orešianoch, ktorému patrí poďakovanie pretože sa našli aj v takejto zložitej situácii finančné prostriedky, aby sme mohli usporiadať túto prekrásnu akciu. Samozrejme vďaka patrí aj ďalším sponzorom. SČK miestnemu spolku v Horných Orešianoch a SDL. Nie je nič krajšie ako vidieť úsmev na tvárach detí z našej dediny. Málokterá obec usporadúva tieto detské podujatia, lebo každý vie, že je to náročné na finančné prostriedky ale i na čas, ktorý musia členovia kultúrnej komisie takýmto podujatiam venovať. Preto všetkým, ktorí sa podieľajú na rôznych kultúrnych, ale i športových podujatiach patrí veľká vďaka. Keďže sme tento rok neorganizovali v areáli TJ prázdninovú diskotéku na ukončenie, rozhodli sme sa na podnet požiadaviek našej mládeže v spolupráci s SČK, že ju usporiadame a to v KD, ktorá sa konala 21. 08. 2010 pre mládež a dospelých. Aby sme nepripravovali všetko len pre mamičky a detičky, musíme myslieť aj na našu mládež, ktorá je súčasťou našej dediny. Sme radi, že náš pán starosta je duchom mladý človek a myslí aj na našu mládež. A keďže tento rok je aj rokom, kedy sa budú konať komunálne voľby a človek nikdy nevie, chcela by som poďakovať nášmu pánovi starostovi Bc. Jánovi Kormúthovi za to, že počas celých 4 rokov spolupracoval s nami pri organizovaní rôznych športovo - kultúrnych podujatí a i napriek jeho vyťaženosťi sa nám neotočil chrbtom. Poďakovanie patrí ale aj všetkým členom kultúrnej komisie: predsedovi Ing. Zdenovi Žaludovi, Janke Saskovej, Kataríne Pagáčovej, Milade Obúlanej, Ivetke Hečkovej, Andreje Kondrčkovej, Márie Polačikovej, Vladislavovi Blážovi, Ferkovi Benovičovi, Igorovi Kučerovi, ale i nečlenom, ktorí sú ochotní vypomáhať pri kultúrnych podujatiach: Jozefovi Saskovi, Erikovi Saskovi a členom DHZ v Horných Orešianoch, Ľubošovi Chrválovi, Lukášovi Hájičkovi, Marošovi Burskému, Marekovi Puchovskému, Štefanovi Kondrčkovi a ďalším nemenovaným. A aby som nezabudla samozrejme pracovníckam OÚ a učiteľom a žiakom ZŠ zato, že po celé štyri roky organizovali a pripravovali akcie pre Vás občanov našej dediny. Sú to ľudia, ktorí svoj voľný čas nevenujú sebe, ale Vám a našej dedine, lebo kultúra a šport by nemali zaniknúť. No a čo nakoniec, ešte do konca roka, samozrejme, budú ďalšie akcie. Čaká nás sv. Mikuláš, Vianočná akadémia a privítanie Nového roka. Určite medzi týmito krásnymi podujatiami budú aj tie menšie pre mládež a zaujímavé pre dospelých.

Katarína Pagáčová, členka kultúrnej komisie

Ďalšie vyznamenanie nášmu rodákovi

V tomto roku sme si pripomenuli vzácne jubileum v našom vysokom školstve, 12. mája uplynulo 375 rokov od založenia Trnavskej univerzity. Základný kameň k jej vzniku položil vtedajší cirkevný hodnosťár, ostrihomský arcibiskup Peter Pázmaň, ktorý 26.7. 1635 oznámil listom metropolitnej viedenskej univerzite zriadenie Trnavskej univerzity a následne požiadal cisára Ferdinanda II. o schválenie jej prináležajúcich výsad. V tej dobe sa stredná Európa zmiatla viacerými protihabsburskými povstaniami a zúrila tridsaťročná vojna. Tieto udalosti

mali katastrofálny vplyv na duchovný život v ostrihomskej arcidiecéze a vôbec v celom Uhorsku. Preto zriadenie univerzity v Trnave za nepriaznivého stavu v krajine bolo aj podľa známeho „inter arma silent musae“ (za vojny mlčia múzy) nanajvýš žiaduce. Hoci nová univerzita so svojimi štyrmi fakultami (filozofická, teologická, právnická a lekárska) sa čoskoro zaradila medzi popredné stredoeurópske študijné ustanovizne, bola neskôršie rozhodnutím cisárovnej Márie Terézie zrušená a premiestnená do Budapešti. Návrat vysokej školy do nášho okresného mesta sme zaznamenali až v druhej polovici minulého storočia. Spočiatku to bola detašovaná pedagogická fakulta, ktorú o pár rokov vystriedala materiálne technická fakulta STU v Bratislave. Začiatkom tohto storočia vznikla Trnavská univerzita, ktorá sa svojimi štyrmi fakultami nadviazala na históriu zaniknutej univerzity. Oslavy 375- teho výročia od založenia Trnavskej univerzity sa konali za účasti zástupcov verejného a politického života, medzi inými aj členovia profesorského zboru sesterskej STU v Bratislave. Osobne sa týchto osláv zúčastnila aj manželka zosnulého nášho rodáka profesora Dr. Ing. Františka Hégera PhD., ktorá pricestovala z jej terajšieho bydliska v USA, aby pri tejto príležitosti prevzala z rúk prorektora STU Ing. Františka Janička, PhD. najvyššie univerzitné vyznamenanie „Zlatú plaketu STU“ im memoriam. S potešením môžeme konštatovať, že po viacerých oceneniach svetových vedeckých ustanovizní sa dostalo konečne uznania aj zo strany materskej alma mater. Veď z radov jej absolventov vystúpil ešte v roku 1957, aby získané dobré teoretické znalosti uplatnil v prospech celého ľudstva doma a najmä v zahraničí.

Rudolf Mesiček

manželka zosnulého p. Mária pri preberaní ocenenia

Pacientov veľa, termínov málo ...

Vážení pacienti. Touto cestou by som vám rada objasnila situáciu ohľadom objednávanie v zubnej ambulancii v Horných Orešanoch, nakoľko mnohí z vás nie sú spokojní s momentálnym systémom. Do zubnej ambulancie v Horných Orešanoch som nastúpila koncom septembra minulého roku. Trnavským samosprávnym krajom mi bol pridelený obvod Horné Orešany, Dolné Orešany a Lošonec s počtom pacientov cca 2500.

Pacientov sme začali objednávať klasickým objednávacím systémom, t.j., každý, kto prišiel na ošetrenie a jeho zdravotný stav chrupu si vyžadoval ďalšie ošetrenie, bol objednaný podľa poradia. V priebehu krátkej doby sme objednávali na jún 2010, t.j. viac ako pol roka dopredu a to bol ešte len november. Nakoľko akútnych pacientov bolo veľmi veľa, tak sa nám pracovná doba predĺžila a takmer každý deň sme ordinovali do večerných hodín. To však v zubnej ambulancii ešte nekončíme. Všetko sa musí umyť, sterilizovať a nachystať na ďalší pracovný deň. Boli dni, keď zdravotná sestra odchádzala z ambulancie po deviatej hodine

večer. Uznajte, že ďalej sa to takýmto systémom riešiť nedá.

Všetci pacienti pri objednaní na termín boli upozornení, že ak sa na termín nebudú môcť dostaviť, aby nám dali včas vedieť, aby sme mohli prizvať iného pacienta na ošetrenie, čo však pacienti absolútne nedodržujú a tým sú nekorektní nielen k nám ale aj k ostatným pacientom, ktorí by ich termín radi využili. Od začiatku roku 2010 do konca júna 2010 sa na termín nedostavilo 130 takýchto pacientov. Úsudok si spravte sami. Koľko zubov mohlo byť za ten čas ošetrených?

Okrem toho, zdravotný stav chrupu väčšiny pacientov je žalostný. Preventívnou prehliadkou chrupu sa zistí priemerne 7 a viac kazov na pacienta, t.j. cca 17 500 kazov v našom obvode. Takže opraviť také množstvo kazov vyžaduje veľa času. Okrem toho je potrebné pravidelne robiť prevenciu, venovať sa akútnym stavom a protetickým prácam. Ako iste mnohí viete, niekedy ošetrenie jedného kazu vyžaduje viacero sedení, čím nám počet návštev v zubnej ambulancii rapidne stúpa. Ak by sme mali každého pacienta objednať na ošetrenie podľa stavu chrupu, tak by sme dnes objednávali na rok 2012, 2013, možno i neskôr a to by asi nikomu z vás nevyhovovalo. Okrem toho lekár a zdravotná sestra sa musia zo zákona vzdelávať, majú nárok na dovolenku a to sa pri klasickom systéme objednávanie plánovať nedá. Takže pacientov by sme v tomto prípade preobjednali o dva roky neskôr, s čím by asi nikto z vás nebol spokojný.

Tento stav je bohužiaľ takmer vo všetkých ambulanciách na Slovensku, samozrejme, okrem súkromných, nakoľko zubárov je málo a pacientov príliš veľa. Po konzultácii s viacerými kolegami som sa rozhodla prejsť na osvedčený systém objednávanie, t.j. objednávanie pacientov len na 3 mesiace dopredu. Bohužiaľ, na ovocie tohto systému si treba minimálne jeden rok počkať a nie ho odsúdiť hneď na začiatku.

Takže od 1. júla 2010 objednáваме raz za kalendárny štvrtrok, a to vždy v prvý pracovný deň, t.j. najbližší termín objednávanie je 1. október 2010. Ďalším termínom bude 3. január 2011, atď.

Podľa prvých skúseností sa termíny rozdeľujú v priebehu 30 - 40 minút, to znamená, že ani pacienti, ktorí sa prídu objednať osobne, nemusia všetci dostať termín. Na základe vašich sťažností na vyvesený telefón a uprednostnenia pacientov, ktorí prišli osobne a čakali v rade od šiestej hodiny ránej, sme sa rozhodli systém upraviť a budeme objednávať vždy na striedačku jedného pacienta osobne, jedného telefonicky, aby mal každý rovnakú šancu dostať termín. Upozorňujem však, že tentoraz bude termínov oveľa menej, nakoľko koniec roku bude venovaný aj prevencii, na ktorú si tiež treba vyhradiť priestor, pretože mnohí z vás si nechávajú preventívnu prehliadku vždy až na koniec roka. Často sa stretávam s otázkou pacientov, čo bude s ich zubami, keď sa nemôžu dostať na ošetrenie.

Položme si však každý ruku na srdce:

Čo robíme pre to, aby kazy v našich ústach nepribúdali?

Chytáme zubnú kefku do rúk aspoň 2 krát za deň?

Čistíme si zuby aspoň dve minúty?

Vymeníme zubnú kefku aspoň raz za 3 mesiace?

Začali sme už s medzizubnou hygienou?

Dali sme zapečatiť zúbky našim deťom?

Pomáhame našim deťom čistiť zúbky aspoň do dovŕšenia siedmich rokov?

Hovorí nám niečo slovné spojenie dentálna hygienička?

Atď...

Na záver už len jedna veta na zamyslenie:

Ak si chceme zachovať zdravý chrup do vysokého veku, vyžaduje to nielen dobrého opravára ale hlavne skvelého údržbára.

MDDr. Kamila Bullová, stomatologička

MO JDS sa nevzdáva

Aj keď našu činnosť značne ochromila nemoc našej predsedníčky, predsa sme sa zmobilizovali a zorganizovali sme veľmi úspešnú akciu.

V spolupráci OCÚ HO a okresnou organizáciou JDS v Trnave sa dňa 14. júla 2010 uskutočnil ŠPORTOVÝ DEŇ SENIOROV okresu Trnava na našom ihrisku. Hier sa zúčastnilo vyše 200 seniorov z 15 tich obcí okresu. Súťažilo sa v týchto disciplínach: **muži ženy** streľba zo vzduchovky, stolný tenis, beh, chôdza, hod granátom, kriketovou loptičkou a guľou a **muži** kop na bránu. Z miestnej organizácie sa zúčastnilo 8 členov v rôznych disciplínach. Najúspešnejšia bola pani **Školeková Emília**. *Zvíťazila v 3 disciplínach a získala 3. miesto najlepšej športovkyne a tiež 2. VICE MISS*. Po úspešnom absolvovaní všetkých disciplín sme sa presunuli do KD na malé posedenie pri guláši, kde nás hudobnou produkciou obveselil DJ DODO. Seniori sa bavili aj napriek veľkým horúčavám ich neopúšťali sily ani humor a tancovali až do 17. hodiny. Stretnutie bolo hodnotené aj okresným výborom za veľmi úspešné. Zároveň aj veľmi náročné. Preto by som sa touto cestou chcela poďakovať všetkým členom JDS, aj nečlenom, ktorí nám veľmi pomohli pri jednotlivých disciplínach a celkovej organizácii. Tiež starostovi a ostatným pracovníkom OCÚ HO, pani riaditeľke školy aj jej pracovníkom, ktorí nám poskytli priestory a náradie, tiež TJ ISKRA, tenisovému oddielu a všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k úspešnému priebehu ŠPORTOVÝ DEŇ SENIOROV, ktorý mal kladnú odozvu v celom okrese.

Denkociová Jarmila, hospodárka MO JDS

Naši futbalisti

V minulom čísle Hornoorešana sme Vás informovali, že v A- mužstve nastal negatívny zlom, a to tým, že niektorí hráči nesúhlasili so súčasným vedením TJ. Nakoniec sa to vyriešilo takým spôsobom, že nemenovaných hráčov výbor uvoľnil na hosťovanie do TJ Suchá nad Parnou. Taktiež výbor ukončil po dohode spoluprácu s trénerom Petrom Dubcom, ktorý za dvojročné pôsobenie v TJ odviezol kus poctivej práce, za čo mu patrí poďakovanie. Situácia bola už taká vyhrotená, že sa uvažovalo o ukončení futbalu v našej obci. Na trénerskú lavičku A mužstva zasadol nový tréner Marton Denis, ktorý v minulosti trénoval futbalový oddiel v SFM Senec. Naše mužstvo prebral až týždeň pred novou súťažou ročníka 2010- 2011. Za krátky čas, ktorý pôsobí v našej TJ, dokázal vytvoriť taký kolektív, ktorý sme tu za posledné roky nepocítili. Na tréningoch sa v súčasnosti trikrát do týždňa schádza A mužstvo v počte 16 až 18 hráčov, čo sa odzrkadilo na kvalite nášho futbalu i výsledkoch. Mužstvo v letnej prestávke odohralo tri turnaje. V Dolných Orešanoch skončilo na I. mieste, v obci Ludrová pri Ružomberku skončilo taktiež na I. mieste. Tento turnaj mal veľmi kvalitnú úroveň, za čo patrí poďakovanie nášmu hráčovi Matejovi Meškovi, ktorý pochádza z tejto obce. Tretí turnaj naši muži odohrali v Smoleniciach, kde skončili na II. mieste. V prebiehajúcej sezóne si mužstvo kvalitne počína, keď sa pohybuje na peknom 6. mieste. Z 9 zápasov 5 vyhralo, 2 remizovalo, 2 prehralo so skóre 16:10 v počte bodov 17.

Naše dorastenecké mužstvo má od nového ročníka spoločný názov TJ Horné - Dolné Orešany a to z dôvodu, že OBFZ Trnava umožnil výnimky zložiť z dvoch TJ jedno mládežnícke mužstvo. Dorastencov naďalej trénuje Igor Sasko. Družstvo dorastencov oproti minulej sezóne dosahuje omnoho lepšie výsledky, keď po do 9 tich kolách 5 zápasov vyhralo, 1 remizovalo, 3 prehralo so skóre 20:16 v počtom bodov 16.

Naše žiacke mužstvo trénuje naďalej Dušan Blažo. Aj u tohto mužstva vidieť lepšie výsledky, keď zo 7 zápasov 4 vyhralo, 3 prehralo so skóre 25 : 16 v počtom bodov 12.

Myslíme si, že všetky tieto výsledky našich futbalistov sú dosiahnuté poctivou prácou trénerov a samotných hráčov, ktorí reprezentujú našu obec. V neposlednom rade patrí veľké poďakovanie obecnému úradu v zastúpení starostom obce, ktorý vytvára kvalitné podmienky pre rozvoj športu v našej obci.

Na záver chceme poďakovať i našim domácim fanúšikom, ktorí nás chodia povzbudzovať na hosťujúce zápasy v hojnom počte.

Ing. Zdenko Žalud, prezident klubu TJ Iskra Horné Orešany
Jozef Sasko, tajomník

Redakčná rada sa týmto ospravedlňuje, že v minulom čísle Hornoorešana v článku: „Naši futbalisti“ bolo omylom uvedené meno hráča žiackeho družstva M. Krchnára. Správne meno hráča malo byť Marek Krchnavý.

Evidencia obyvateľov

V treťom štvrtroku 2010 sa do našej obce prihlásili:

Mgr. Mária Rábarová, č. 523
Apolónia Benovičová, č. 453

1 osoba sa odhlásila

Narodili sa:

Sofia Kormúthová

rodičia: Marián Kormúth a Zuzana, rod. Kolková

Karin Nováková

rodičia: Eduard Novák a Lenka, rod. Babiaková

Monika Demová

rodičia: Peter Demo a Daša, rod. Kvapilová

Lukáš Straška

rodičia: Mgr. Tomáš Straška a Ing. Zuzana, rod. Lapšanská

V 3. štvrtroku 2010 zomreli:

Václav Herchl, 66 r.
Jolana Križanová, 81 r.
Ľudmila Gažovičová, 80 r.
Ľudovít Novák, 80 r.
Jozef Chňapek, 66 r.
Rozália Bubničová, 72 r.

Manželstvo uzavreli

Ing. Martina Bujalková
Horné Orešany č. 432

a

Ing. Bohuš Mikulík
Trnava

Richard Obúlany
Horné Orešany č. 839

a

Katarína Bašnáková
Smolenice

Ing. Rastislav Malacký
Horné Orešany č. 522

a

Ing. Miroslava Škrinárová
Myjava

Marek Rábara
Horné Orešany č. 523

a

Mgr. Mária Tolarovičová
Leopoldov

Marcel Kučera
Dlhá
a
Renáta Branišová
Horné Orešany č. 370

Jubilanti

50 rokov

Lýdia Boháčková
Jarmila Školeková

60 rokov

JUDr. Helena Gajdošová
Františka Holíková
Rudolf Križan
Mária Vlachovičová

70 rokov

Marta Hodulíková
Mária Kováčová
Jarmila Kráľovičová
Margita Púchla
Rozália Sklenárová
Veronika Šimončíková

80 rokov

Mária Benovičová
Melánia Hrozányová
Apolónia Taligová

ZUMBA®
fitness

Horné Orešany KD

**pondelok, streda
19.45-20.45 hod.**

Obecný úrad v Horných Orešanoch oznamuje, že v kultúrnom dome v Horných Orešanoch sa v dňoch: pondelok a v stredu v čase o 19, 45 hod. cvičí „ZUMBA“
Poplatok na jednu osobu je 2, 50 € za 1 cvičenie.

Všetkých Vás srdečne pozývame.

Poznámka: Redakčná rada nezodpovedá za obsahovú stránku článkov a jazykovú úpravu